

друго той не мисли, освенъ за спасението на своя народъ отъ тази гибелна заблуда". Яръкъ примѣръ за контраста между невежество и просвѣта, между назадничавост и напредъкъ му даватъ тъкмо днешните народи, застанали на разни стъпала на развитието.

Защищавайки правото на живия народенъ езикъ въ възпитанието (статия: „Езикътъ като признакъ на народна култура“ отъ 1843 г.), той изтѣква, че сѫ се издигнали ония народи, които „живѣятъ съ настоящата действителност на нѣщата, а не съ сѣнките на миналото“. Ето Азия, ето и Европа. „Кой днесъ не познава превъходството на английския народъ? Тѣй сѫщо и всички европейски народи следватъ подобна степенна стълбица. Безъ да се спирате на много народи, да обѣрнемъ внимание на братския ни руски народъ, който достойно почна да съперничи на Англия. Да погледнемъ пѣкъ азиатските народи, за да разберемъ, що значи политическо и нравствено назадничество и народенъ упадъкъ. Тѣзи народи, придържайки се о старото, бащиното, избѣгватъ всѣко нововъведение, считайки това за вѣрско кощунство...“ Ние, бѣлгаритѣ, трѣбва да се поучимъ добре отъ тѣзи примѣри и да разберемъ истината, подсказана отъ историита: „Чрезъ стремежа си къмъ напредъкъ народите изпълняватъ предназначението си и само такива народи справедливо трѣбва да се смятатъ за по-мѣдри, помощни и по-щастливи, и обратно“. И доводитѣ си предъ Г. Золотовича отъ сѫщата 1843 г. въ полза на умственото развитие на нашия народъ, като негово естествено предназначение, той подкрепя съ енергичния пословиченъ изразъ: „умъ царува, умъ робува“.

Отъ това становище ние разбираме ясно и нескритата омраза, постоянните нападки на Селимински противъ софистите, — каквите въ негови очи сѫ всички врагове на прогреса, на критическата наука и на истината. Така, напр., той се надсмива на безконечните спорове между източната и западната черква, следъ подѣлбата на Римската империя, които нѣматъ никакво сѫществено оправдание, понеже се касае само за външни и второстепенни нѣща. Не грижата за повече покровителство на паството и повече свѣтлина въ умовете, а стремежътъ къмъ властъ и облаги хвърля въ противни лагери привържениците на патриарха и на папата: „и дветѣ